

B R E V E T I L ' B E S A T T E ' B Ø R N

Ny anbefalelsesværdig bog om brugen af narrative breve inden for børne- og ungdomspsykiatrien.

Børnepsykiater Torben Marner har skrevet en ny bog, hvori han videregiver sine erfaringer fra næsten 30 års behandling af børn henvist til børne- og ungdomspsykiatrien.

Bogen præsenterer især erfaringer fra de sidste ti år, hvor han har arbejdet med narrative breve skrevet til børnene umiddelbart efter en familiesamtale. Det er børn med reversible tilstande, dvs. børn, der kan lindres eller helt afhjælpes for deres generende symptomer, hvor disse er meget forstyrrende for barnet og for omgivelserne. Der nævnes bl.a. tvangstanker og -handlinger, overdreven angst og tristhed, toiletvaner (encoprese), spiseforstyrrelser (opkastninger og spisevægring) og raserianfald som eksempler.

Teori og klinisk praksis

"Breve til 'besatte' børn" indledes med et teoretisk afsnit, som er baseret på et tilsvarende afsnit i bogen *Kom – lad os snyde problemet*, som er udsolgt fra forlaget. Her gennemgås arven fra Michael White og David Epston m.fl., samt hvorledes Torben Marner i løbet af sit arbejdsliv har ladet sig inspirere af den psykodynamiske individuelle børnetterapi, den strukturelle familierapi og den systemiske familierapi, og hvorledes disse erfaringer har været grundlaget for den narrative familierapi. I den narrative familierapi etableres en 'privilegeret terapeutisk kontakt' mellem terapeut og barn, med udgangspunkt

i barnets verdenssyn, som i den individuelle børnetterapi.

Bogens anden del omhandler klinisk praksis med beskrivelse af det terapeutiske interview med forskellige spørgsmålstyper og støtte til barnet og forældrene i at vælge frihedskampen mod problemet. De terapeutiske principper kommer

til anvendelse i første familiesamtale, hvor problemet, fx opkastningstendens, eksternaliseres og personificeres, så det bliver til Kastopperne!

Ved kontaktfuldt at tale med barnet og forældrene om tiden, før problemet blev opdaget, findes *undtagelserne*, som tydeliggøres for barnet og forældrene

BOGDATA:

Torben Marner: "Breve til 'besatte' børn. Michael White & David Epstons narrativ familierapi. Manual til narrative breve". Frydenlunds Forlag, 2005. 110 sider, 199 kr.

for at fokusere på familiens evne til at omgå Den Ubudne Gæsts tendens til at styre familien. Barnet støttes til, næsten af sig selv, at finde på at *registrere* alle de gange, hvor det vinder over Kastopperne, og får også at vide, at det er almindeligt, at Kastopperne vinder lidt i begyndelsen, for sådan er det.

Barnet får at vide, at det er almindeligt, at problemerne er lige så kloge som barnet, men at barnet, med en forbundsfælle som Torben Marner, som har været forbundsfælle for mange børn med lignende problemer, kan snyde problemet. Kastopperne er nemlig meget nysgerrige, og hvis barnet laver en *æske* med spændende tegninger og malerier udenpå og et lille hul som en ruse, vil de om natten gå ind i æsken. Barnet skal så om morgenen skynde sig at sætte tape på hullet, så de ikke slipper ud igen.

Således bliver problemet konkretiseret og personificeret som en, man kan være offer for eller kæmpe en frihedskamp mod. Behandlingen bliver almenliggjort næsten på globalt niveau ved at nævne eksempler på, at der i andre navngivne lande er børn med samme problemer. Løsningen bliver *ritualiseret*, ved at familien samlet brænder kassen, *fejringen* foregår på Torben Marners kontor, med kage og saftvand og uddeling af et fint diplom.

Nogle børn får den yderligere behandlingsintervention, at de bliver *konsulenter* for andre børn. Dvs. at de enten giver Torben Marner råd, som han kan give videre til andre børn, eller at han foran-

lediger, at de skriver til hinanden, via ham, så fx en pige med tvangstanker kan rådgive en anden pige med samme problem om hvordan hun skal slippe af med det og gøre sig fri af det.

De bedste hilsener ...

Bogens tre sidste dele omhandler især ressourcefokuserede breve med mange illustrative eksempler fra de 903 breve, Torben Marner har skrevet de sidste ti år af sit virke som børnepsykiater. Brevene er personligt formulerede, og barnet tiltales direkte, næsten som i en samtale.

Brevene indledes ofte med Torben Marners påpegning af barnets stærke sider og hans gode indtryk af barnet og forældrene. I brevet beskrives essensen af sidste familiesamtale, hvor der gøres status over, hvordan det går med *registreringen* af fx den Overdrevne Ordenssans, og om hvordan den 'på tyrannisk vis har kunnet presse dig til at gøre mere rent på dit værelse, end du i virkeligheden selv bryder dig om'. Altså en påpegning af barnets 'naturlige' sider og hvordan barnet 'i virkeligheden' helst vil have det.

Dernæst en påpegning af barnets teknik til at slippe af med fx Skikkelserne ved at lokke dem ind i den magiske *æske* med 'bemalinger, der giver Skikkelserne oplevelsen af, at hvis de går ind i æsken, vil de få mere magt over dig, og i øvrigt nyde de ting, de tror, er derinde!'

Brevene ender oftest med at minde om en aftale, der er indgået med barnet,

og afsluttes med en hilsen som fx 'De bedste hilsener fra din forbundsfælle Torben'.

Gå i 'mesterlære'

Der er et stort personligt islæt i bogen, ikke mindst i brevene til børnene. Brevene kan også indeholde, hvad den store tøjdyrsløve Leo, der bor på Torben Marners reol, mener om tingene, men også hans erfaringer fra egne børn eller oplevelser, han havde haft, eller ture, han skulle på. Barnet får en fornemmelse af, at lægen ikke bare er en læge, men også en person med sit eget liv, og det bliver måske derfor lettere for barnet at fastholde ham som Forbundsfælle mellem samtalerne.

Bogen er især velegnet, hvis man forestiller sig at gå i 'mesterlære' hos Torben Marner, som selv har gjort meget ud af at have indenlandske og udenlandske kolleger med i familiesamtalerne og yngre læger og psykologer som en slags lærlinge.

Bogen er anbefalelsesværdig til psykologer og børnepsykiatere, der arbejder med behandling af børn, som kan reflektere over og eksternalisere et problem, og hvor psykologen (børnepsykiateren) har interesse i at arbejde familierapeutisk med udgangspunkt i barnets oplevede problem. I og med at metoden er beregnet på løsning af et navngivent problem, er den mest anvendelig med børn, hvor problemet er relativt nemt at navngive.

Pusjka Helene Cohn